

Přehled témat ke státní bakalářské zkoušce
Učitelství praktického vyučování
Psychologie

PSY 1. Charakterizujte předmět psychologie, její vývoj, disciplíny a metody. Vysvětlete význam psychologie v pedagogické praxi.

PSY 2. Zařadte procesy vnímání a představování do struktury psychických jevů, popište je a objasněte jejich funkci ve výchovně-vzdělávacím procesu.

PSY 3. Zařadte proces myšlení do struktury psychických jevů, popište jeho formy, druhy, poruchy a vysvětlete jeho význam v procesu učení.

PSY 4. Popište význam a funkci paměti se zaměřením na důležitost jejích jednotlivých fází v procesu učení.

PSY 5. Vysvětlete pojem psychický stav, zařadte jej do struktury psychických jevů, zaměřte se na objasnění stavu pozornosti, její druhy a možnosti navození a udržení pozornosti ve vyučování.

PSY 6. Vysvětlete význam citových procesů v životě člověka, uveďte klasifikaci citů a možnosti jejich rozvoje ve výchovně-vzdělávacím procesu, objasněte pojem emoční inteligence.

PSY 7. Zařadte volní procesy do struktury psychických jevů, vysvětlete pojem vůle a její význam v životě člověka, popište možnosti rozvoje volních vlastností ve výchovně-vzdělávacím procesu.

PSY 8. Popište faktory utvářející osobnost a vysvětlete jejich vzájemný vztah. Charakterizujte proces interiorizace a objasněte jeho význam.

PSY 9. Pojednejte o složkách struktury osobnosti žáka střední školy a možnostech jejich ovlivňování ve výchovně-vzdělávacím procesu. Uveďte výhody a nevýhody jednotlivých typů temperamentu.

PSY 10. Objasněte pojem charakter, zařadte do systému psychických jevů, uveďte některou z charakterových typologií, popište možnosti rozvoje morálních vlastností žáků střední školy.

PSY 11. Vysvětlete psychologický základ motivace, vnitřní a vnější motivy, jejich vzájemné souvislosti a využití ve výchovně-vzdělávacím procesu.

PSY 12. Popište význam sociální psychologie v systému psychologických věd, vysvětlete pojmy interakce a vztahy, uveďte jejich vzájemné souvislosti.

PSY 13. Vysvětlete pojem sociální skupina, její charakteristiky, třídění, charakterizujte školní třídu jako sociální skupinu, vysvětlete možnosti pedagoga při poznávání a formování třídní skupiny.

PSY 14. Uveďte hlavní zásady komunikace učitel-žák během výchovně-vzdělávacího procesu, popište význam jednotlivých složek komunikačního procesu, naznačte možné bariéry v komunikaci a možnosti jejich odstranění.

PSY 15. Charakterizujte druhy náročných situací, vysvětlete jejich význam v životě člověka, popište metody jejich zvládnání, řešení problémových situací, objasněte pojem stres a zaměřte se na možnosti minimalizace stresorů ve vyučování.

PSY 16. Vysvětlete pojmy sociální status, sociální pozice, sociální role, individuální systém rolí. Popište role učitele a žáka ve výchovně-vzdělávacím procesu.

PSY 17. Popište rodinu jako primární sociální skupinu a její význam pro socializaci jedince, charakterizujte základní funkce rodiny.

PSY 18. Charakterizujte dysfunkční rodinu, uveďte některé typy dysfunkčních rodin a popište, jak se dysfunkce projeví na rozvoji dítěte, charakterizujte přístupy učitele k žákům z dysfunkčních rodin.

PSY 19. Popište předmět pedagogické psychologie, objasněte základní pojmy: vývoj, výchova, učení, vyučování a vysvětlete trendy ve vyučování od osobnosti k týmové práci, od znalostí ke kompetencím.

PSY 20. Vyjmenujte druhy učení se zaměřením na učení senzomotorické, popište změny, ke kterým v jeho průběhu dochází, uveďte, co je jeho výsledkem.

PSY 21. Srovnajte učení se poznatkům s učením se metodám řešení problému, popište, které psychické jevy se na těchto druzích učení podílejí, co je jejich výsledkem, vysvětlete pojem učení ve spirále.

PSY 22. Popište proces výchovy, výchovné prostředky a metody, objasněte pojem obrácená socializace a její důsledky, vysvětlete princip technik modifikace chování.

PSY 23. Charakterizujte učitele v roli poradce, popište jeho základní kvality a přístup k žákovi, uveďte možné chyby, kterých by se měl učitel v roli poradce vyvarovat.

PSY 24. Vysvětlete pojem metoda výuky a uveďte příklady metod, popište, z jakých činností učitele a žáka se skládají. Vysvětlete souvislosti mezi metodami výuky, poznávacími procesy žáka a jeho motivací. Vysvětlete pojem aktivizující metoda. Uveďte příklady aktivizujících metod a jejich využití ve výuce.

PSY 25. Popište projevy některých poruch socializace (např. lhaní, krádeže, záškoláctví atd.), vysvětlete jejich příčiny a naznačte možnost nápravy. Zaměřte se na agresivní poruchy chování, šikanu, její průběh, stadia, druhy a možnosti prevence.

PSY 26. Charakterizujte prenatální, novorozenecké a kojenecké období podle různých vývojových teorií (Piaget, Freud, Erikson), uveďte klíčová témata psychického, sociálního a somatického vývoje. Vysvětlete teorii citové vazby (attachmentu).

PSY 27. Charakterizujte batolecí a předškolní období podle různých vývojových teorií (Piaget, Freud, Erikson, Kohlberg), uveďte klíčová témata psychického, sociálního a tělesného vývoje, zejména vývoj řeči a dětské hry.

PSY 28. Charakterizujte mladší a střední školní věk podle různých vývojových teorií (Piaget, Freud, Erikson, Kohlberg), uveďte klíčová témata psychického, sociálního a tělesného vývoje, zejména problematiku školní zralosti.

PSY 29. Charakterizujte dospívání – pubescenci a adolescenci podle vývojových teorií (Piaget, Freud, Erikson, Kohlberg), uveďte klíčová témata psychického, sociálního a tělesného vývoje.

PSY 30. Charakterizujte stádia dospělosti a stáří, vysvětlete problematiku rodičovské a profesní role, krize středního věku a kvality života (stádia dle Eriksona, postformální myšlení, postkonvenční morálka podle Kohlberga, stádia přijetí smrtelnosti dle Kübler-Rossové).
